

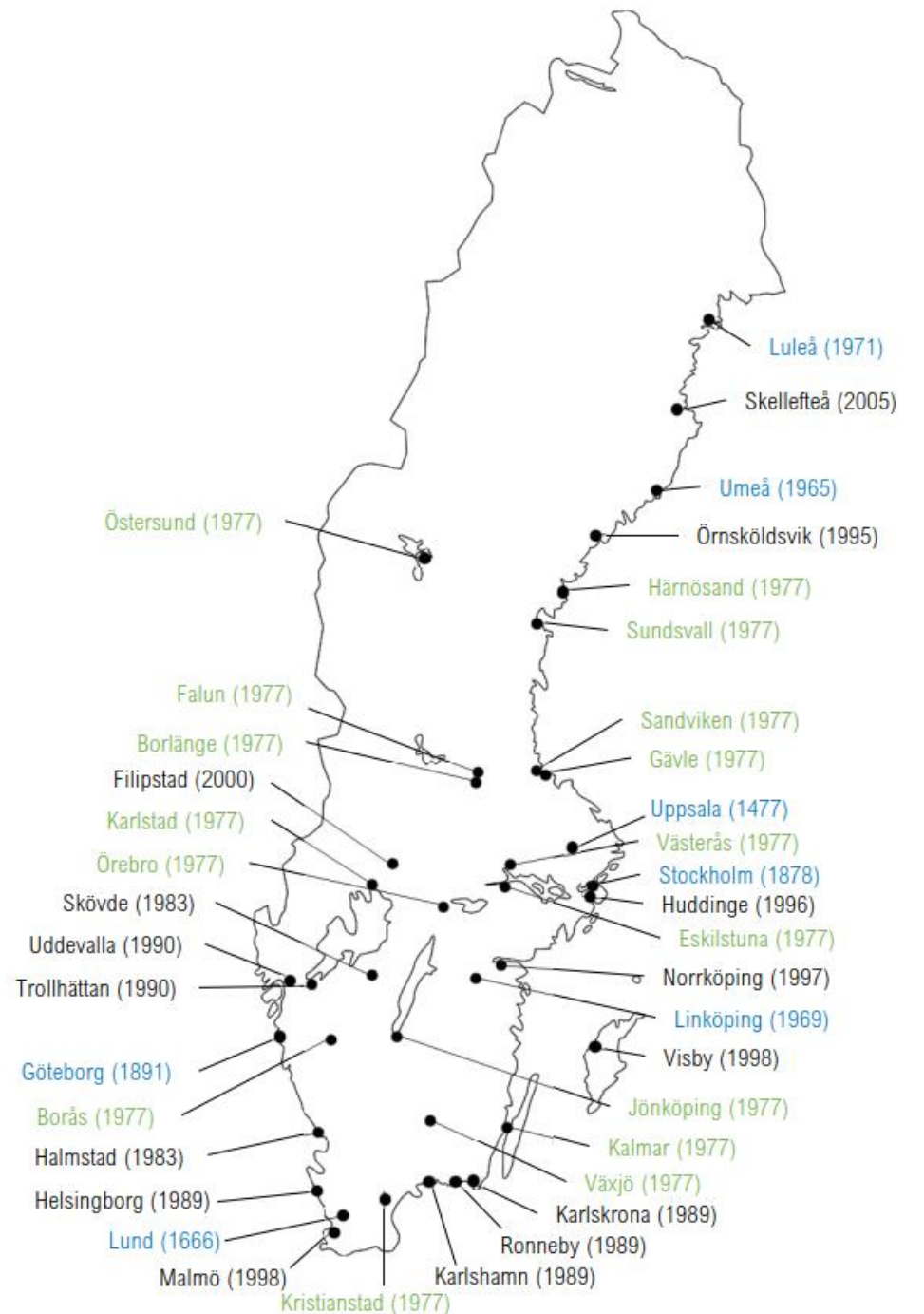
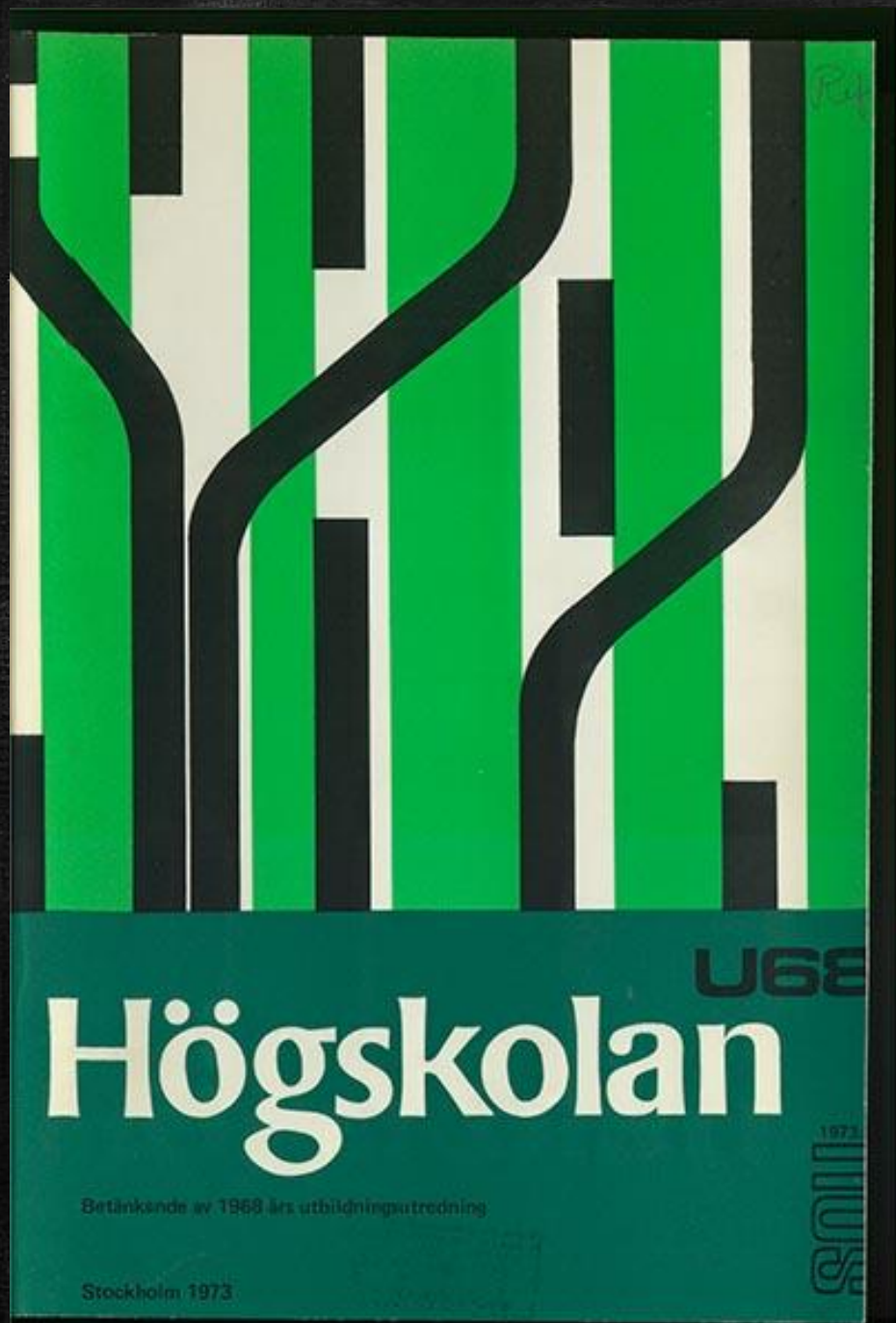
Demokratisering och decentralisering av högskolan: En utvärdering av 1977 års svenska högskoleexpansion

Andreas Bergh, Henrik Hällerfors, Joacim Tåg & Thomas Åstebro.

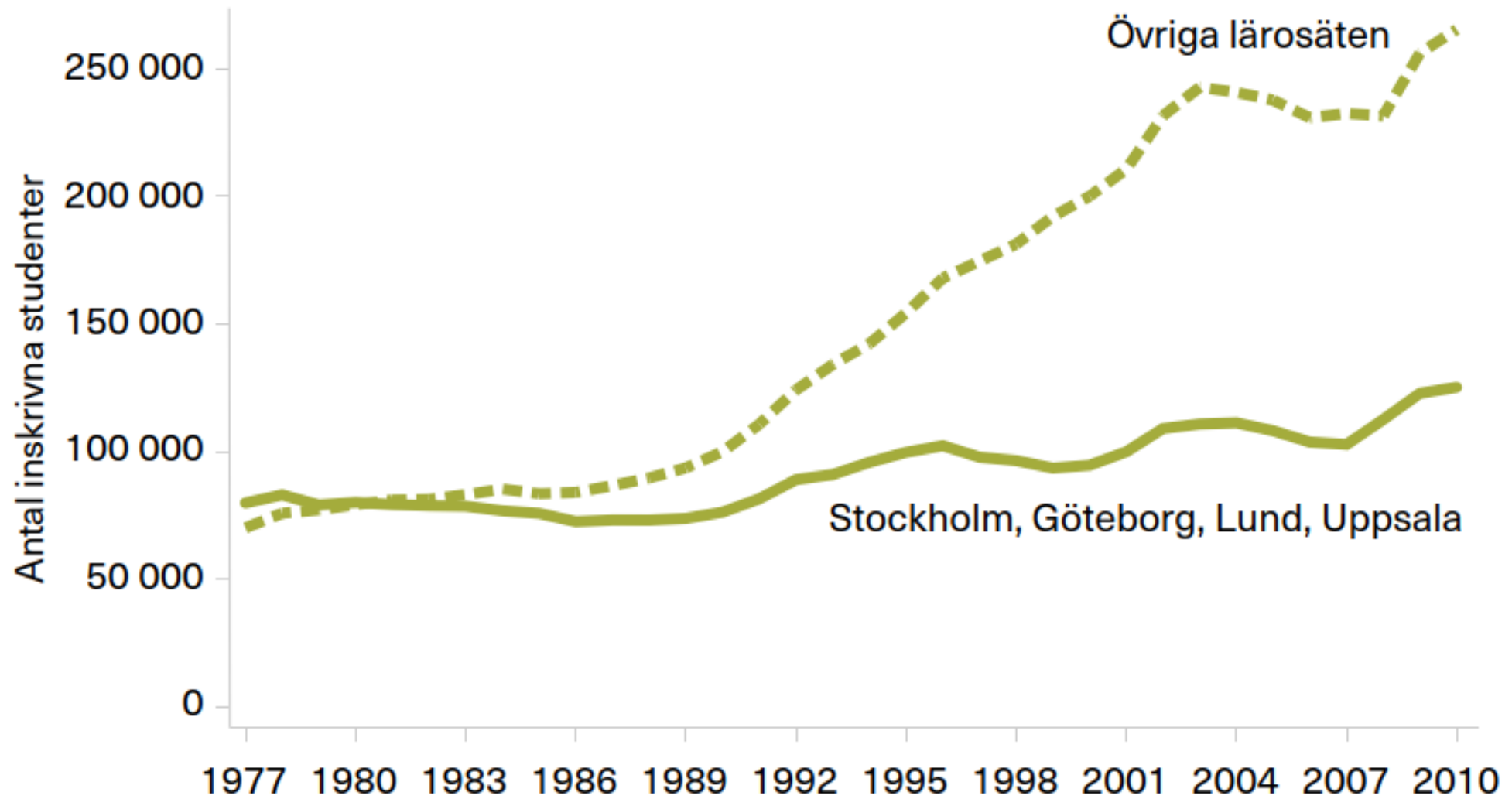

1977 års högskolereform

- 1977 fick Sverige tolv nya högskolor, i sexton olika kommuner
- Bland målen: Breddad rekrytering, öppna högskolan för fler, geografisk spridning av ekonomiska fördelar av att ha lärosäte geografiskt
- Klassisk svensk reform:
- Riksdagsbeslutet kom 1975, blocköverskridande (s & c), utredningen tillsattes 1968.
- Tillförlitlig utvärdering saknas
 - Kan utvärderas endast på lång sikt

Figur 1. Antal inskrivna studenter vid gamla respektive nya lärosäten.

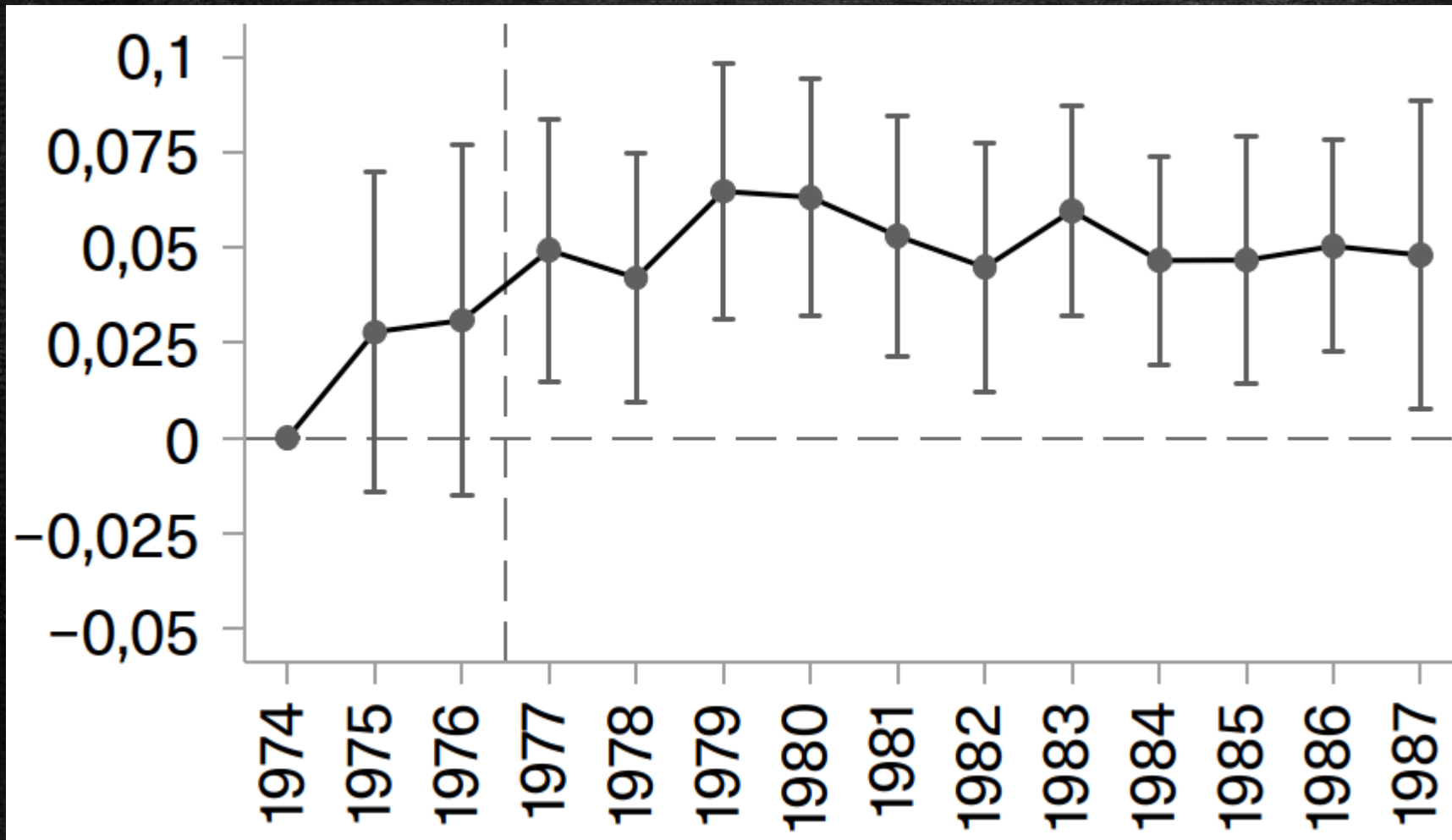
Resultat i korthet

- Fler gymnasister läste vidare i de kommuner som fick högskolor
- Största gruppen: ungdomar utan akademikerföräldrar
- Inga tecken på ökat entreprenörskap i reformkommunerna

Hur har vi utvärderat reformen?

- Jämförelse av individer som gick ut gymnasiet i reformkommunerna med liknande individer i kommuner som inte hade gammalt lärosäte eller fick högskola 1977
- Period: 1975-1987
- Liknande betyder snarlik när det gäller kön, gymnasiebetyg, föräldrars utbildning, kommunal skattekraft, och avstånd till närmsta tidigare etablerat lärosäte
- Utfall: examen från högre utbildning.

Fem procentenheter fler av en gymnasiekohort
i reformkommunerna läser vidare.

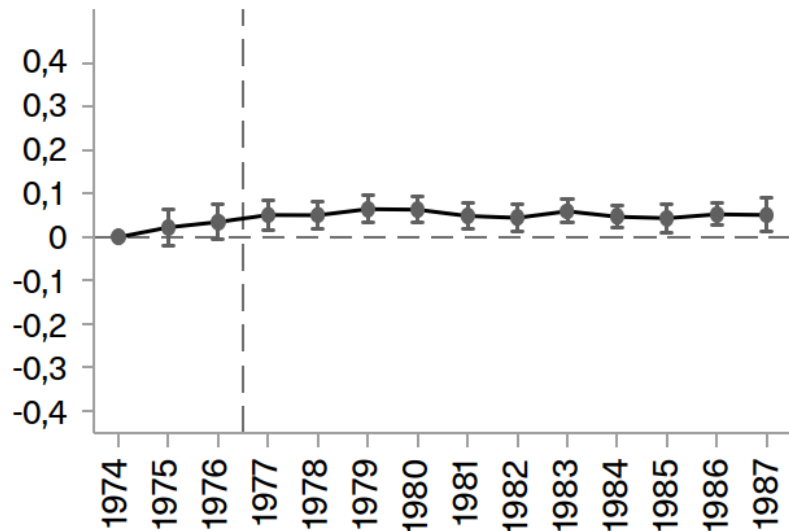
Vård,
företagsekonomi/handel
ingenjörutbildningar

Mycket eller lite?

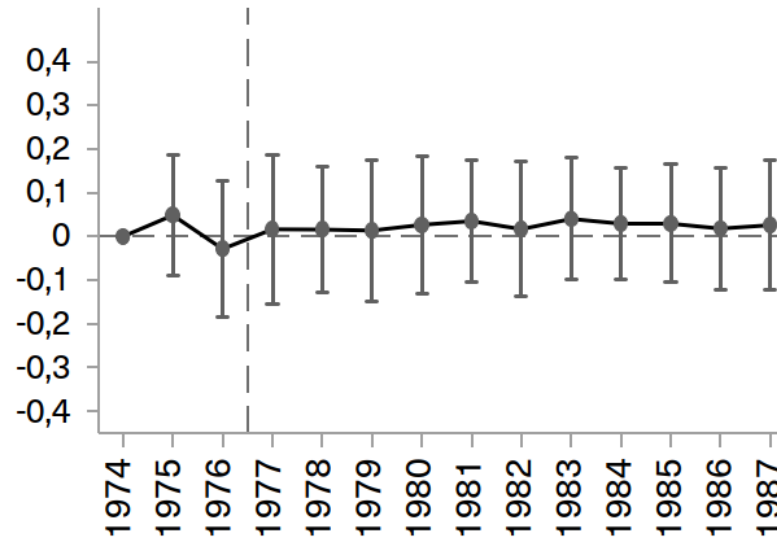
Mellan 1974 och 1987
års gymnasiekullar
ökade andelen från
27 till 51 procent.

Social snedrekrytering

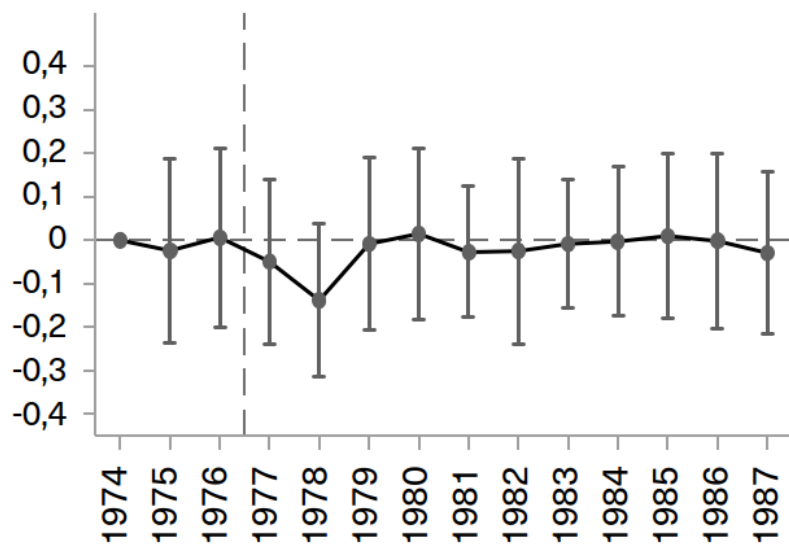
Föräldrar utan universitetsutbildning

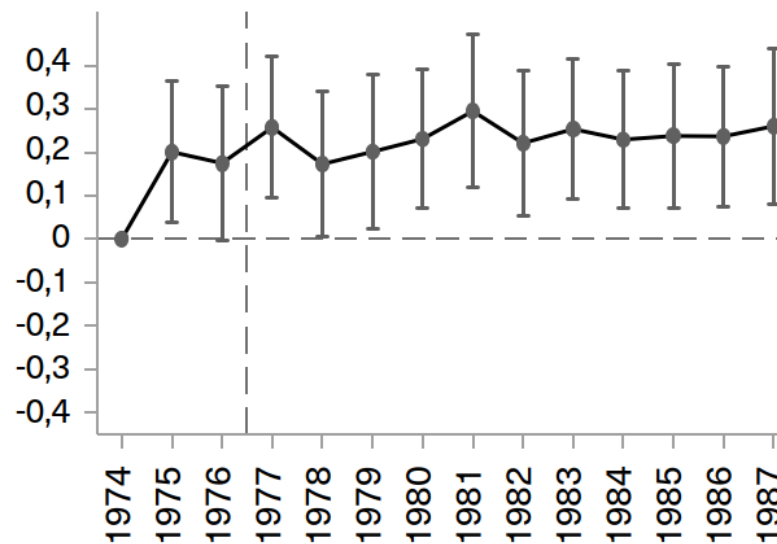
Moder med universitetsutbildning

Fader med universitetsutbildning

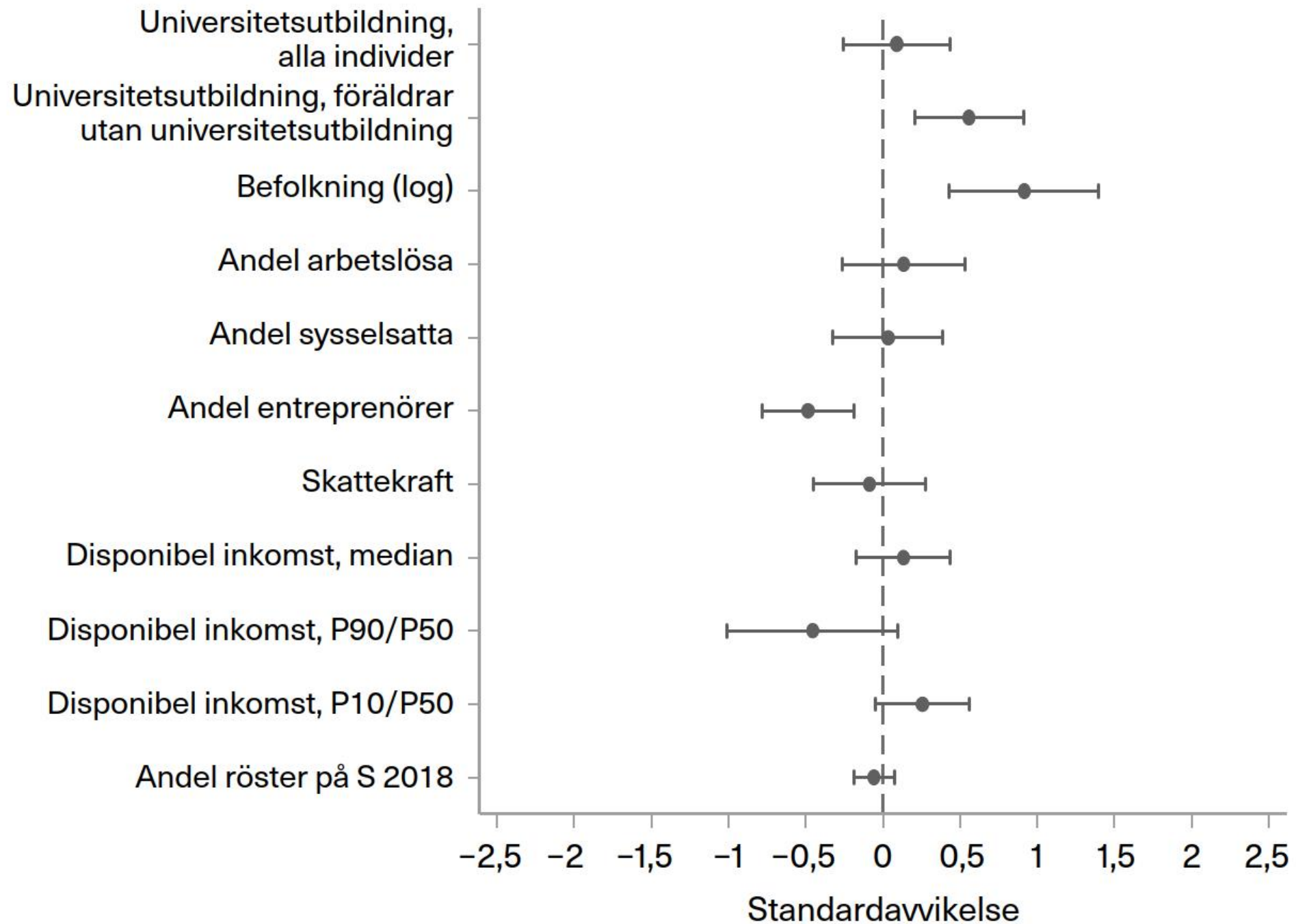

Båda föräldrar med universitetsutbildning

Hur gick det för reformkommunerna på lång sikt?

- De flesta hade redan en lång utbildningstradition
- Vi försöker korrigera för detta, men skillnaderna bör ej tolkas som orsakseffekter av reformen
- Jämförelse: Reformkommuner vs övriga kommuner (exkl Skövde och Halmstad), år 2017.

Diskussion

- Fler läste vidare – men vi ser inga effekter på deras inkomster
- Trots reformen, alltjämt stor social snedrekrytering i Sverige
- Vi har jämfört (individer i) reformkommuner med en §kontrollgrupp, inte med vad som skulle ha hänt om reformen inte hade genomförts.
- Vad skulle det kontrafaktiska alternativet ha varit?
 - Expandera de gamla lärosätena mer?
 - Ökad privat finansiering?
 - Något annat?
- Våra resultat gäller grundutbildning och säger inget om var forskningsresurser bör hamna.

Till sist

- Trots allt, en relativt lyckad reform!
- Många högskolor finns kvar och har växt
- Många från icke-akademikerhem i reformkommunerna läste vidare
- Tack!